

RAÚL CASTRO Y VIETNAM

RAÚL CASTRO VÀ VIỆT NAM

COMPILACIÓN DE TEXTOS
DEL GENERAL DE EJÉRCITO
RAÚL CASTRO RUZ
SOBRE VIETNAM

TUYỂN TẬP CÁC BÀI VIẾT VÀ
PHÁT BIỂU CỦA ĐẠI TƯỚNG
RAÚL CASTRO RUZ
VỀ VIỆT NAM

★★★★
95 de Raúl

Raúl Castro y Vietnam

Compilación de textos
del General de Ejército Raúl Castro Ruz
sobre Vietnam

Embajada de Cuba en Vietnam

2026

Índice / MỤC LỤC

Palabras introductorias _____	- 5 -
El 1 ro. de Enero del pueblo de Sudvietnam no está lejos _____	- 7 -
Se está cometiendo un genocidio contra un pueblo heroico _____	- 12 -
No han podido aplastar la voluntad de luchar de nuestros hermanos vietnamitas _____	- 13 -
Nada podrá impedir que los pueblos de Indochina alcancen su merecida victoria _____	- 14 -
Imposible doblegar al heroico pueblo vietnamita _____	- 16 -
La lucha del pueblo de Vietnam fue por todos los pueblos del mundo _____	- 17 -
Evitar la guerra equivale a ganarla _____	- 18 -
Una revolución vale en la medida que sea capaz de defenderse _____	- 19 -
Ustedes han sido los creadores de la ciencia militar de la guerra popular _____	- 20 -
Aquí no podrían desmembrar la resistencia _____	- 22 -
Quienes están dispuestos a luchar hasta las últimas consecuencias son sencillamente invencibles _____	- 23 -
Cuba no constituye ninguna amenaza para la seguridad nacional de Estados Unidos _____	- 24 -
Ejemplo de lucha por la independencia y contra la intervención extranjera _____	- 26 -

Lời giới thiệu _____	- 31 -
Ngày Mồng 1 tháng Giêng của nhân dân miền Nam Việt Nam không còn xa _____	- 33 -
Một cuộc diệt chủng đang được tiến hành chống lại một dân tộc anh hùng _____	- 38 -
Họ đã không thể dè bẹp ý chí chiến đấu của những người anh em Việt Nam của chúng ta _____	- 39 -
Không gì có thể ngăn cản các dân tộc Đông Dương giành được thắng lợi xứng đáng của mình _____	- 40 -
Không thể khuất phục dân tộc Việt Nam anh hùng _____	- 42 -
Cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam là vì tất cả các dân tộc trên thế giới _____	- 43 -
Ngăn chặn chiến tranh cũng đồng nghĩa với chiến thắng _____	- 44 -
Một cuộc cách mạng chỉ có giá trị khi nó có khả năng tự bảo vệ mình	- 45 -
Ở đây, họ sẽ không thể nghiền nát được lực lượng kháng cự _____	- 49 -
Những ai sẵn sàng chiến đấu đến cùng thì không thể bị đánh bại _____	- 50 -
Cuba không phải là mối đe dọa đối với an ninh quốc gia của Hoa Kỳ	- 51 -
Tám gương đấu tranh vì độc lập và chống sự can thiệp từ bên ngoài _	- 53 -

Palabras introductorias

La presente compilación reúne fragmentos de discursos del General de Ejército Raúl Castro Ruz dedicados a Vietnam. En ellos se refleja su admiración y respeto hacia el Vietnam revolucionario, que demostró que no hay fuerza capaz de doblegar a un pueblo decidido a defender su independencia y su libertad.

Cada fragmento de este volumen es testimonio vivo de la hermandad histórica entre Cuba y Vietnam, e ilustra la presencia perenne del país indochino en las palabras de Raúl. En su pensamiento, como en el de Fidel, la causa vietnamita latía de manera cercana y ardiente.

Al cumplirse 95 años del natalicio del General de Ejército, la Embajada de Cuba en Vietnam presenta esta compilación que resalta al líder visionario, raigalmente antimperialista, cuyas palabras de ayer parecen hablarnos hoy, cuando se cierne sobre Cuba el peligro de una agresión armada del imperialismo yanqui. Raúl describe magistralmente en estas páginas los viejos ardidés del Tío Sam para justificar sus desmanes contra los pueblos del mundo. Resalta la naturaleza despreciable del imperio que miente, que incumple pactos, que crea pretextos sórdidos para escalar conflictos, que se vale de la complicidad mediática para naturalizar sus atropellos en el plano simbólico y narrativo, y que descarga con saña en civiles e inocentes la frustración y el desespero ante la inminente derrota militar.

En estas pocas cuartillas, sobresale el brillante estrategia militar que aquilata el valor de la doctrina de la guerra de todo el pueblo aportada por Vietnam, y remarca la invencibilidad de quienes estén dispuestos a luchar hasta las últimas consecuencias. Destaca asimismo el estadista sagaz que subraya la trascendencia de la victoria definitiva del hermano país indochino para el tablero geopolítico de entonces y el futuro de la humanidad.

Esas indiscutibles cualidades de Raúl, sus proezas durante la lucha revolucionaria en el Moncada, la Sierra Maestra, Playa Girón, y en los años de su brillante ejecutoria como Ministro de las Fuerzas Armadas Revolucionarias, hacen del General de Ejército un revolucionario ejemplar. Irremediamente estériles son los esfuerzos del imperialismo que hoy pretende opacar con infames y mezquinas acusaciones un símbolo cuya estatura política y moral lo hacen invencible ante la historia.

Sirvan estas páginas de modesto homenaje al gran revolucionario que es Raúl Castro Ruz, en el año en que se cumplen seis décadas de su encuentro

inolvidable con Ho Chi Minh en Hanoi, y en el que también arribamos al centenario de ese otro coloso de la historia, el Comandante en Jefe Fidel Castro Ruz, amigo entrañable de Vietnam.

Hanoi, 3 de junio de 2026

El 1ro. de Enero del pueblo de Sudvietnam no está lejos

Discurso en acto de solidaridad con Vietnam.

Teatro Mariana Grajales.

Santiago de Cuba, 23 de julio de 1964¹

Queridos hermanos del pueblo vietnamita;

Compañeros de las delegaciones extranjeras que nos visitan, los jóvenes estudiantes norteamericanos, canadienses y los miembros de la delegación francesa presentes en la noche de hoy;

Compañeras y compañeros:

La celebración de este acto al que hoy asistimos tiene para nuestra patria y para el pueblo sudvietnamita una singular y extraordinaria significación; precisamente aquí donde con sangre de héroes escribiera la Revolución Cubana una de sus más gloriosas páginas; precisamente aquí donde las huestes que comandaban Fidel y Abel, abrieron por primera vez en nuestra historia contemporánea el camino de la libertad y su método más correcto para obtenerla, recibimos del hermano pueblo de Vietnam del Sur la bandera que, en muestra de solidaridad con nuestra lucha, nos hace entrega, en reconocimiento al sacrificio de nuestros jóvenes combatientes, que cobra real significado con la presencia del soldado del batallón fronterizo que la recibió.

Al igual que Cuba hasta 1959, el pueblo vietnamita lleva cerca de un siglo luchando contra la opresión imperialista y neocolonialista. Primero contra el imperialismo francés de cuya lucha sale organizado su ejército popular, ejército formado por las capas más explotadas y humildes de la población y del que brotan, como en Cuba, Camilo, Ciro Redondo² y otros muchos

---

¹ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 4, 1964-1969, pp. 174-178.

² Ciro Redondo García (1931-1957). Asaltante del cuartel Moncada. Expedicionario del Granma. Combatiente del Ejército Rebelde. Cayó en el combate de Malverde. Ascendido a comandante póstumamente.

héroes del calibre de Noup³, quien hoy aquí en este acto nos honra con su presencia.

La abnegada lucha del ejército popular vietnamita, con el respaldo del pueblo firmemente decidido a liberarse del dominio explotador francés, finaliza con la victoria que encuentra su solución en el Acuerdo de Ginebra del 20 de junio de 1954, donde se reconocen los derechos de libertad y soberanía de Indochina, de la que forma parte Vietnam. Conjuntamente con la URSS firman el acuerdo los Estados Unidos, Inglaterra, Laos y Camboya. Establecía dicho acuerdo declarar una línea divisoria en el paralelo 17 de Vietnam, que desaparecería dos años después a través de la celebración de unas elecciones generales.

Vietnam cumple con las obligaciones estipuladas en el acuerdo, traslada su Ejército Popular hacia el norte hasta tanto se normalizara la vida del país a través de las elecciones prefijadas en el Acuerdo de Ginebra. Pero como suele suceder siempre que existe la posibilidad de sojuzgar a los pueblos, de someterlos a su inhumana explotación, los Estados Unidos de Norteamérica, sustituyendo al imperialismo francés, viola infamemente los acuerdos utilizando al títere Ngo Dinh Diem, más tarde asesinado por los mismos imperialistas.

En el sur de Vietnam comienza una nueva lucha que, como la de todos los pueblos, finalizará inevitablemente en la victoria.

El 20 de diciembre de 1960, dirigido por el doctor Nguyen Huu Tho, el pueblo sudvietnamita se organiza en el Frente de Liberación Nacional; las guerrillas, al igual que las nuestras, comienzan la lucha apenas sin armas, mas se abastecen de las armas y equipos que en sangrientos combates son arrebatadas..., cuando no dejadas en la huida por el ejército enemigo.

Esa lucha que en nada se diferencia de la seguida por nuestro pueblo, salvo la ferocidad y el gran volumen de operaciones que se llevan a cabo actualmente en Sudvietnam, pese a la ayuda ilimitada de los imperialistas yanquis, no ha podido evitar que las Fuerzas de Liberación Nacional dominen las tres cuartas partes del territorio del sur; como no podrá evitar la liberación total, no solo de Vietnam, sino de todos los pueblos del mundo que se yerguen ante su oprobioso sistema.

---

³ Dinh Noup, Héroe de la Montaña. Guerrillero vietnamita contra los invasores franceses entre 1946 y 1954. Llegó a La Habana el 9 de julio de 1964, invitado a los festejos por el 26 de Julio.

Solapadamente, cubriendo su impudicia con la desprestigiada hoja de parra, el imperialismo yanqui mantiene en Vietnam una feroz guerra no declarada; guerra que lleva a través de sus títeres, que quita y pone a su antojo una vez que le son inútiles, como ha sucedido en estos últimos meses en los que se han cambiado a dos por sus propios aliados norteamericanos.

Hoy gobierna el títere Khanh: el gobierno de los Estados Unidos invierte en su sostenimiento cerca de dos millones de dólares diarios, más las vidas de sus soldados y asesores, que ya se cuentan por cientos los que han pagado la osadía de enfrentarse a los soldados del Frente de Liberación.

Por más que los imperialistas se esfuercen, por más armas, aviones, helicópteros, buques de guerra, aldeas estratégicas que formen para que manden a sojuzgar al hermano pueblo, la historia no retrocederá.

Hasta el momento, con el establecimiento de lo que llaman aldeas estratégicas, y que no son otra cosa que campos de concentración donde encarcelan a los campesinos, a fin de aislarlos de las guerrillas, con los bombardeos indiscriminados a la población, con el uso de los criminales ataques químicos, con el propósito, según anunciaron públicamente, de despojar los árboles de hojas donde según ellos se protegían los patriotas, pero que, además, es lógico suponer que sus productos químicos que despojan a los árboles de hojas tienen que producir indudablemente también, como lo han producido, muertes de niños, mujeres, ancianos, destrucción de cosechas, de animales. Los imperialistas con estas medidas lo que han logrado es el enardecimiento del pueblo, que más firme cada día junta filas al lado de su ejército de hombres humildes.

La lucha contra el imperialismo francés fue dirigida por el Partido de los trabajadores de Vietnam con Ho Chi Minh a la cabeza.

Hoy, todas las fuerzas que integran el Frente de Liberación Nacional con los mismos obreros y campesinos que lucharon en el pasado en el sur, sostienen y llevan esta nueva y definitiva lucha del pueblo vietnamita y de ellos ha de ser nuevamente el triunfo, así lo determina la historia, así lo determinan los movimientos a cuyo frente marcha la clase más revolucionaria y combativa de cuantas existen: la clase obrera, aliada a sus hermanos del campo, pero así lo determinan, sobre todo, los hechos, como los relatados hace breves instantes por el compañero Ly Van Sau⁴, entre los que se destacan: el

---

⁴ Ly Van Sau (1924-2012). Veterano luchador vietnamita. Representó en Cuba al Frente Nacional de Liberación de Vietnam y fue vicepresidente del Comité Nacional de la Asociación de Amistad Vietnam-Cuba.

ejército popular de Vietnam del Sur en lo que va del presente año 1964, han llevado a cabo 14 000 ataques, eliminando de una forma u otra 71 000 soldados enemigos e infinidad de aviones, helicópteros, barcos de guerra, etcétera.

Lo que nos hace llegar a la conclusión de que el pueblo vietnamita es un fiel cumplidor de las metas que se ha propuesto y que será un fiel cumplidor de los objetivos que aspira a alcanzar y con un pueblo que sea capaz de cumplir tan fabulosas metas, nos hace pensar que «el 1ro. de Enero del pueblo de Sudvietnam» no está lejos; con un pueblo que combate con tanto heroísmo, haciendo acopio de infinidad de sacrificios, arrebatándole las armas a un poderoso ejército, sostenido y dirigido por el más poderoso de los imperialismos del mundo, es, indudablemente, un gran pueblo que está obteniendo su victoria y que no dudamos la obtendrá definitivamente. (Aplausos).

Con el mismo espíritu de combate con que el pueblo vietnamita y su Ejército de Liberación acometen contra esbirros e intervencionistas, como expresión de su decisión de vencer y construir luego una nueva vida, como la que se construye en nuestra patria, os decimos en esta noche, hermanos de Vietnam del Sur, seguros de que esta es la decisión de nuestro pueblo, de nuestro Partido, de nuestro gobierno, de nuestras Fuerzas Armadas, ante esta bandera que es símbolo de vuestra lucha y el de nuestro pueblo, que jamás ni ella, ni la bandera nacional cubana, podrán ser tomadas por el enemigo. (Aplausos).

Bandera que ha sido entregada a nuestro heroico Batallón Fronterizo formado por los más selectos, disciplinados y valientes soldados de nuestras Fuerzas Armadas Revolucionarias. (Aplausos).

Bandera que para nosotros es un ejemplo de lo que puede hacer un pueblo cuando decide empuñar las armas para conquistar su libertad, bandera que será un ejemplo hoy y lo será para siempre; bandera que, por lo tanto, ondeará al lado de la bandera cubana en las mismas manos del Batallón Fronterizo, los primeros que tendrán que enfrentarse al enemigo imperialista si somos agredidos. (Aplausos).

Al hermano pueblo sudvietnamita, a su heroico Ejército Popular, podemos mandarles a decir que en buenas manos han dejado la ensangrentada, heroica y victoriosa bandera del Frente de Liberación Nacional del pueblo de Sudvietnam. (Aplausos).

Por lo tanto, como dijera nuestro Comandante en Jefe de nuestra bandera, esta vez diremos: estas banderas, con estos cielos, el de Cuba y el de Vietnam, como esta tierra, la de Vietnam y la de Cuba, las defenderemos al precio que sea necesario. (Aplausos).

¡Viva el heroico pueblo de Vietnam del Sur!

¡Viva Noup, el Héroe de la Montaña y del pueblo vietnamita!

¡Viva el Partido de los vietnamitas, el Partido de los Trabajadores!

¡Viva el Frente Nacional de Liberación!

¡Viva la eterna amistad de los pueblos de Vietnam del Sur y de Cuba!

¡Viva el infinito apoyo del pueblo cubano al pueblo de Vietnam del Sur!

¡Patria o muerte!

¡Venceremos!

(Ovación)

Se está cometiendo un genocidio contra un pueblo heroico

Discurso por el Día de la Defensa Antiaérea y
la Fuerza Aérea Revolucionaria.

Base aérea de San Antonio de los Baños,
La Habana, 17 de abril de 1965⁵

Y vendrán años de lucha. Y estamos viendo lo de Vietnam. También mucha gente dirá: «¿Y qué hacen los cubanos, un país chiquitico por allá, que bastante problemas tiene, ofreciendo ayuda a Vietnam?». En primer lugar, nos da la gana de ofrecerla. (Aplausos). En primer lugar, otra vez, se está cometiendo un genocidio contra un pueblo heroico. En segundo lugar, se está atacando un país del campo socialista. En tercer lugar, ¿por qué no ver en Vietnam un espejo de lo que un día puede sucedernos a nosotros?

A Vietnam del Norte lo atacan porque dicen que ayuda a Vietnam del Sur. A nosotros nos pueden atacar porque dicen que nosotros ayudamos los movimientos revolucionarios en otras partes de América, África, etcétera. Y para inventar pretextos no hay quien les gane a los imperialistas... ni para inventar mentiras.

¿Son simples palabras? No. Ya se empieza a agitar nuevamente el problema de Cuba, que si ya Cuba no está inmune, que si al considerar el Gobierno americano que ya no es un santuario Vietnam del Norte y no puede ayudar impunemente a Vietnam del Sur, hay que ir pensando que al Gobierno rojo de Castro le puede suceder lo mismo, etcétera. Y eso lo sabemos nosotros. Eso lo sabemos, seguro que nos puede pasar lo mismo.

---

⁵ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 4, 1964-1969, pp. 250-251.

No han podido aplastar la voluntad de luchar de nuestros hermanos vietnamitas

Discurso en la graduación de estudiantes integrantes de
la Marcha del Segundo Frente Frank País.

Mayarí Arriba, Oriente, 30 de septiembre de 1966⁶

En cuanto a su deseo y el deseo de sus amos de seguir este tipo de agresiones, de provocaciones; pues no un avioncito pirata, sino miles y miles de aviones, desde hace más de dos años bombardean tanto el sur como el norte de Vietnam, y ni en el sur han podido aplastar la guerra de liberación, ni en el norte han podido aplastar la voluntad de luchar de nuestros hermanos vietnamitas.

Y si un día nos viésemos en las mismas circunstancias, pueden estar seguros nuestros hermanos vietnamitas de que combatiremos con el mismo patriotismo y el mismo coraje que lo están haciendo ellos, aprovecharemos todas las grandes experiencias que de dicha agresión imperialista también se están derivando para los pueblos revolucionarios, como el nuestro.

---

⁶ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 4, 1964-1969, p. 343

Nada podrá impedir que los pueblos de Indochina alcancen su merecida victoria

Discurso por el Día de la Defensa Antiaérea y
la Fuerza Aérea Revolucionaria.

Base Aérea de San Antonio de los Baños,
La Habana, 17 de abril de 1972⁷

Basta solo una mirada a la situación mundial para ver cómo mueven sus tentáculos en todas direcciones. Tomemos solo el caso de Vietnam y demás países agredidos de Indochina como ejemplo y vemos cómo junto a la acción genocida, la pose cínica y desvergonzada, de acusar a la República Democrática de Vietnam de haber invadido el Sur. El gobierno imperialista de Estados Unidos pretende justificar de esa manera sus ataques al Norte y la suspensión de las Conversaciones de París. Asimismo, no podía faltar tampoco la demagogia e hipocresía típicamente imperialista, del reciente viaje de Nixon, al Asia que, además, fue amplia y detalladamente propagado por todos los medios de divulgación masiva, que, como pasquín de propaganda electoral, antes, durante y después del viaje pretendieron presentárselo al mundo y muy especialmente al pueblo norteamericano como un «hermoso gesto de paz» de su presidente y aspirante a volverlo a ser durante el próximo periodo de cuatro años. Y mientras hablando de paz estaba realizando dicho viaje, aumentó deliberadamente el volumen de los bombardeos sobre los pueblos de Indochina, alcanzando en estos momentos, proporciones alarmantes no solo por la masividad y carácter destructivo en amplias zonas de Vietnam del Sur, Laos y Camboya, sino también porque en esta escalada vuelven nuevamente a masacrar zonas densamente pobladas de la República Democrática de Vietnam, incluyendo la capital, Hanói, y el principal puerto de Haiphong.

Y durante los últimos días hacia esa martirizada zona del mundo, los imperialistas norteamericanos han estado enviando con toda urgencia, centenares de aparatos de diferentes tipos de la aviación táctica, incluyendo un considerable refuerzo de los bombarderos octomotores estratégicos B-52.

---

⁷ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 5, 1970-1978, pp. 66-67.

Y el presidente Nixon, rumiando su impotencia por las continuas derrotas que sufren en Laos, Camboya y sobre todo en Vietnam del Sur, donde en estos momentos están recibiendo una paliza ejemplar por parte de las Fuerzas Armadas Populares de Liberación, las cuales están echando por tierra su estrategia de la vietnamización de la guerra, pretende aplazar el desastre inevitable de esta aventura militar, intensificando los bombardeos masivos en un vano y criminal intento de doblegar a estos pueblos heroicos.

Como hemos visto durante los últimos años el imperialismo norteamericano ha estado recogiendo la amarga cosecha de continuas derrotas en sentido general, por todo el mundo, y por ley inexorable de la historia sabemos cuál será su destino final.

No obstante, estos ejemplos demuestran que son largas aún las garras del «tigre de papel», y quien lo subestime estará cometiendo un grave error y mayor aún lo cometerá quien pretenda coquetear con él.

Pero nada podrá impedir que estos pueblos alcancen su merecida victoria, por su valor, firmeza y decisión de vencer, demostrados en estos años de terrible prueba; por la solidaridad creciente de toda la humanidad progresista y por la ayuda multifacética de todo el campo socialista, especialmente de la Unión Soviética, llegará el momento en que veremos al imperialismo salir del sudeste asiático, como un perro apaleado con el rabo entre las patas.

Frente a esa realidad, la única actitud lógica es seguir preparándose, estar siempre alerta aprovechando cada día al máximo para estar en mejores condiciones de rechazar victoriosamente cualquier agresión, o mejor aún, para que, con nuestra continua preparación y fortalecimiento, sepa de antemano nuestro enemigo principal, que este pequeño hueso se le puede atravesar en la garganta y que no será nada fácil podernos tragar.

Imposible doblegar al heroico pueblo vietnamita

Discurso por el XVI Aniversario del desembarco del
Granma. Fortaleza de La Cabaña,
La Habana, 2 de diciembre de 1972⁸

La humanidad dispone del testimonio cotidiano de la guerra de Vietnam, para mantenerse alerta y vigilante frente al doblez y el cinismo de la política sostenida por el gobierno de los Estados Unidos; al mismo tiempo que dilatan y entorpecen las negociaciones de paz, continúan masacrando diariamente a la población civil en el norte y sur de Vietnam.

Ayer, nuestra prensa describía la última invención de los laboratorios del Pentágono, un nuevo tipo de bomba antipersonal destinada al exterminio de la población civil que, según científicos capitalistas, produce efectos terribles en el ser humano.

Esta es la verdadera imagen del imperialismo, en la que está contenida, además, su impotencia y su soberbia ante la imposibilidad de doblegar al heroico pueblo vietnamita.

---

⁸ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 5, 1970-1978, p. 90.

La lucha del pueblo de Vietnam fue por todos los pueblos del mundo

Discurso por el XVII Aniversario de
la Revolución Cubana. Sala Universal de las FAR,
La Habana, 2 de enero de 1976⁹

La lucha del pueblo de Vietnam no fue solo una lucha por su liberación nacional, fue una lucha por todos los pueblos del mundo, por todos los oprimidos del mundo y por esta razón es que nuestro pueblo un día, por boca de su máximo líder, el compañero Fidel, expresó que «por Vietnam estábamos dispuestos a dar hasta nuestra propia sangre».

Hoy todos los pueblos, todos los revolucionarios del mundo nos regocijamos y sentimos como nuestra la extraordinaria victoria lograda por el pueblo vietnamita. Pero no debemos olvidar que esa victoria fue alcanzada después de decenas y decenas de años del más bárbaro colonialismo; después de incalculables esfuerzos y sacrificios, de treinta años de guerra, los últimos de los cuales fueron librados frente al imperialismo yanqui que utilizó todo tipo de las armas modernas más destructivas —excluyendo únicamente el arma nuclear— y que lanzó sobre el suelo de Vietnam tres veces más bombas que las arrojadas durante la Segunda Guerra Mundial.

Es necesario y constituye un deber internacionalista ayudar a Vietnam hoy en su tarea de reconstrucción nacional, como lo fue ayer el ayudarlo en la guerra frente al imperialismo, y si ayer estuvimos dispuestos a dar nuestra sangre, hoy, por el pueblo de Vietnam, estamos dispuestos a dar nuestro sudor.

---

⁹ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 5, 1970-1978, p. 433.

Evitar la guerra equivale a ganarla

Discurso por el X Aniversario del
Ejército Juvenil del Trabajo.

Vertientes, Camagüey, 3 de agosto de 1983¹⁰

Como quedó establecido en el V Pleno del Comité Central de nuestro Partido, para nosotros evitar la guerra equivale a ganarla; pero, para ganarla evitándola, es necesario dedicar grandes esfuerzos, gigantescos esfuerzos y recursos, como hacemos desde hace algún tiempo.

Tranquilamente nos seguiremos preparando y perfeccionando la defensa del país para todas las variantes de agresión, empezando por la peor. No obstante, ninguno de nosotros, nadie en nuestro pueblo desearía tener que poner en práctica esas medidas defensivas; pero, si contrario a toda razón humana, nuestros prepotentes vecinos del norte, los bárbaros de nuestra época, deciden un día invadir nuestro país, como les sucedió en el heroico Vietnam, al precio que sea necesario, por mucho tiempo les vamos a quitar los deseos de estar metiendo sus narices imperiales en aventuras militares contra otros países pequeños. (Aplausos).

No perderemos nunca la esperanza de que algún día predomine en ese país la cordura y el raciocinio y puedan convivir pacíficamente como vecinos nuestros dos sistemas sociales, según la voluntad soberana de nuestros respectivos pueblos.

---

¹⁰ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 6, 1979-1991, p. 268.

Una revolución vale en la medida que sea capaz de defenderse

Discurso en las honras fúnebres a combatientes granadinos caídos junto a internacionalistas cubanos.

Holguín, 15 de noviembre de 1983¹¹

El genial Lenin dijo en una ocasión que una revolución vale en la medida que sea capaz de defenderse. Creo que en este último cuarto de siglo nuestro pueblo, encabezado por su clase obrera, ha demostrado que ha sido capaz de defender su Revolución y lo demostrará en los años por venir. (Aplausos).

Por orientación del compañero Fidel no nos detendremos —y por esos caminos hemos andado con bastante éxito en los últimos años— hasta que cada hombre y mujer de este país en condiciones de combatir tenga un arma, o una granada, o una mina que explotemos en las botas de los invasores. (Aplausos).

Otros pueblos revolucionarios y, baste solo mencionar uno de la historia contemporánea, han demostrado que en condiciones como las señaladas se puede derrotar a un enemigo por poderoso que sea, y al final ver a los últimos saliendo despavoridos, desde el techo de la embajada yanqui, prendidos de los helicópteros, como sucedió en el heroico e invencible Vietnam. (Aplausos).

---

¹¹ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 6, 1979-1991, p. 280.

Ustedes han sido los creadores de la ciencia militar de la guerra popular

Palabras al recibir la Orden Ho Chi Minh.

La Habana, 6 de septiembre de 1985¹²

Compañeros:

Con profunda emoción recibo de ustedes, queridos representantes del heroico pueblo de la República Socialista de Vietnam, la Orden que lleva el nombre glorioso del fundador de vuestra patria y ejemplar revolucionario de nuestros tiempos, el inolvidable Ho Chi Minh. De igual manera me honra patentizar la gratitud de los generales y oficiales condecorados hoy.

Especial significación tiene, además, este preciado reconocimiento, por otorgarse en conmemoración del 40 aniversario de la Fiesta Nacional de Vietnam, fecha que trasciende a la historia contemporánea, porque marca el inicio del desmoronamiento del sistema colonialista mundial y el surgimiento, precisamente en este mes de septiembre, pero de 1945, de la República Democrática de Vietnam.

A partir de entonces, nuevas y difíciles pruebas tuvo que afrontar la joven revolución triunfante y su partido de vanguardia, bajo la acertada dirección del compañero Ho Chi Minh. Primero, enfrentó durante ocho años la agresión de los intervencionistas franceses, empeñados inútilmente en retrotraer a ese país a un status colonial. La batalla de Dien Bien Phu, que conmovió a toda la humanidad progresista, señaló la irreversible derrota de las tropas francesas a manos de los combatientes revolucionarios.

Sin embargo, el imperialismo norteamericano, principal sostén del régimen de explotación y oprobio, instaurado en el sur de Vietnam a partir de la división del país, inició en 1962 la agresión contra el pueblo vietnamita, que se convirtió en una de las guerras más crueles, injustas y despiadadas que recuerda la historia.

En largos años de lucha, los combatientes del Ejército Popular de Liberación y de la República Democrática de Vietnam escribieron páginas

---

¹² Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 6, 1979-1991, pp. 362-364.

imperecederas de heroísmo y valor, y aprendieron, a costa de su propia sangre, a desarrollar un sistema de guerra popular contra el que se estrellaron las mejores tropas y los medios más sofisticados del imperialismo, hasta su derrota definitiva, en 1975.

Para nuestro pueblo y Partido, las experiencias alcanzadas por ustedes constituyen un inagotable caudal de enseñanza en todos los órdenes, y podemos asegurarles que, si la querida Unión Soviética es nuestra maestra en el arte militar socialista, el entrañable Vietnam lo ha sido en la organización de la Guerra de Todo el Pueblo, pilares fundamentales de nuestra doctrina militar e inquebrantable sistema defensivo en el que participan activamente los hombres y mujeres de nuestra patria.

Ustedes han sido los creadores de la ciencia militar de la guerra popular, capaz de frenar, doblegar y hacer morder el polvo de la derrota al agresor imperialista. Ese legado a los pueblos del mundo es un mérito histórico, otro aporte de Vietnam al movimiento revolucionario mundial, que por siempre le corresponderá.

Queridos compañeros vietnamitas:

Significa motivo de honda satisfacción, el alto honor que entraña recibir esta valiosa condecoración, y lo agradecemos en nombre de nuestro Partido y de los revolucionarios cubanos, que representamos en este momento solemne.

Este estimable y apreciado gesto constituye un símbolo de la imperecedera amistad que une a los pueblos de Cuba y Vietnam, sólidamente forjada en el crisol de la lucha indoblegable librada ayer y hoy bajo la inspiración y las banderas invencibles del marxismo-leninismo.

Permítanme en ocasión como esta, recordar las palabras de nuestro Comandante en Jefe, al encontrarse en tierra vietnamita, cuando expresó que «no importa que estemos distantes, no importa que allá es de día y aquí es de noche en este minuto, eso simplemente quiere decir que siempre es de día en el campo de las ideas revolucionarias, que siempre el sol alumbrará a la Revolución, en Cuba y en Vietnam»¹³.

Muchas gracias.

---

¹³ Fidel Castro: Discurso en la recepción ofrecida por el Partido de los Trabajadores y el Gobierno de Vietnam, con motivo de la visita a ese país, 12 de septiembre de 1973, <http://www.cuba.cu>.

Aquí no podrían desmembrar la resistencia

Discurso por el inicio del Año de Instrucción
del Ejército Central.

Villa Clara, 28 de enero de 1995¹⁴

El Pentágono sabe que sus denominados «golpes quirúrgicos» y su superioridad tecnológica, aquí no podrían desmembrar la resistencia, y que mientras más cientos de miles de marines y soldados logran desembarcar, más elevadas serían sus bajas, en una guerra prolongada que al final terminaría con su derrota, como en Vietnam.

---

¹⁴ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 7, 1992-2005, p. 188.

Quienes están dispuestos a luchar hasta las últimas consecuencias son sencillamente invencibles

Discurso por el inicio del Año de Instrucción en el Ejército Central.

Sancti Spíritus, 28 de enero de 1996¹⁵

Hoy, cuando los imperialistas arrecian el bloqueo económico y la guerra ideológica contra nuestro pueblo, sin por ello descartar ninguna otra forma de agresión, debemos recordar estas palabras de Martí cuando preparaba, la que él llamó la Guerra Necesaria: «Para mí no hay derrota —afirmó—. Prudencia y sacrificio y martirio sí, derrota, no»¹⁶.

Cien años después esa convicción sigue siendo, dirigidos por Fidel, el núcleo de nuestra concepción defensiva, la guía en las batallas actuales y el fundamento de nuestra seguridad en la victoria.

No solo nosotros tenemos ese convencimiento. Nada menos que Colin Powell, exjefe del Estado Mayor Conjunto de las Fuerzas Armadas de los Estados Unidos, en un reciente análisis del descalabro norteamericano en Vietnam, reconoce que quienes están dispuestos a luchar hasta las últimas consecuencias son sencillamente invencibles. Esperamos que esta lección haya sido asimilada también por quienes determinan la política exterior del Gobierno norteamericano.

---

¹⁵ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 7, 1992-2005, p. 236-237.

¹⁶ José Martí: «Carta al coronel Fernando Figueredo y Teodoro Pérez», Montecristi, marzo 18 de 1895, Obras Completas, t. 4, p.109 y en Epistolario, libro 6, 1895, p. 91.

Cuba no constituye ninguna amenaza para la seguridad nacional de Estados Unidos

Entrevista concedida a Jorge Luis Canela
para el periódico Trabajadores,
2 de diciembre de 1996¹⁷

También este recurso [las provocaciones militares] es parte del arsenal de Estados Unidos contra Cuba. Jamás debemos descartar la posibilidad de una agresión militar directa, para lo cual ellos tienen actualizados siempre sus «planes de contingencia».

Desde luego, la tradicional hipocresía de la política exterior estadounidense, siempre busca un «remember», para tratar de justificar sus fechorías bélicas. Remember The Maine, golfo de Tonkín, fueron otros tantos pretextos para intervenir en Cuba y frustrar el triunfo del Ejército Libertador, cuando España tenía perdida la guerra, en el primer caso. En el segundo, más reciente, para desatar los bombardeos sobre el norte de Vietnam e incrementar sus tropas en el sur. Ahora utilizan también otras modalidades, la intervención «humanitaria» de los «cascos azules» de la ONU o de las fuerzas propias y de sus aliados, que han usado en los últimos años en Bosnia, en Haití y en Somalia, en este último donde fracasaron y, por vez primera, probaron a qué se exponen los que pretenden ser gendarmes del mundo.

Los círculos más agresivos de Estados Unidos apuestan a que el agravamiento de la situación económica como resultado del bloqueo y el resquebrajamiento político logrado gracias al Carril Dos, podría dar lugar a graves desórdenes en Cuba y a un éxodo masivo de «balseros», lo que tomarían como pretexto para su intervención militar. Buscan un «Remember Mariel».

Pero bueno, una cosa piensan los políticos que desatan guerras, a veces, increíblemente con fines electoreros, y otra cosa piensan los militares que

---

¹⁷ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas, tomo 7, 1992-2005, p. 301.

tienen que librarlas y que están conscientes de dos cosas: primero, que Cuba no constituye ninguna amenaza para la seguridad nacional de Estados Unidos; segundo, que el precio a pagar en vidas norteamericanas sería muy elevado. Con ambos juicios yo coincido.

Ejemplo de lucha por la independencia y contra la intervención extranjera

Palabras al recibir la Orden Estrella Dorada de Vietnam.

Palacio de la Revolución,

La Habana, 29 de marzo de 2018¹⁸

Compañero Nguyen Phu Trong, secretario general del Partido Comunista de Vietnam;

Distinguidos miembros de la delegación vietnamita;

Compañeras y compañeros:

La entrañable amistad entre Cuba y Vietnam ha superado la prueba del tiempo.

Hemos construido una relación sólida, forjada en los años difíciles de la lucha por la liberación de Vietnam.

Nuestros pueblos, partidos y Gobiernos se han mantenido unidos y comparten hoy las experiencias mutuas en la construcción de una sociedad socialista que garantice la justicia y el bienestar en ambas naciones. Y así continuará en el futuro, preservado por las nuevas generaciones de cubanos y vietnamitas.

Tan temprano como en 1889, nuestro Héroe Nacional José Martí caracterizó a los vietnamitas como hombres y mujeres inmensos de corazón, cuya laboriosidad, valentía y abnegación trasciende los siglos.

El azar quiso que el 19 de mayo se convirtiera en una efeméride común. Ese día de 1895, cayó en combate José Martí, y un lustro antes, había nacido en una humilde aldea el legendario y excepcional revolucionario Ho Chi Minh.

Recuerdo el emotivo encuentro que sostuve con él durante mi visita a su querido país, en octubre de 1966, las sentidas palabras de Ho Chi Minh de agradecimiento por la ayuda de Cuba y de Fidel, y acerca de los sólidos

---

¹⁸ Raúl Castro Ruz. Obras Escogidas. tomo 9, 2012-2024, pp. 409-410.

cimientos sobre los que forjamos los vínculos que nos unen: «Nuestros países geográficamente son antípodas, pero hay una identificación completa en lo morab», afirmó.

Por esa fecha, ya nos habíamos movilizado para apoyar su lucha por la liberación nacional y la reunificación del país.

El compañero Fidel con frecuencia destacaba la colosal proeza de la resistencia vietnamita, que debía servirnos de ejemplo, y resumió el compromiso internacionalista de Cuba en una frase: «¡Por Vietnam estamos dispuestos a dar hasta nuestra propia sangre!».

En septiembre de este año, conmemoraremos el 45 aniversario del primer viaje de Fidel a la zona liberada de Quang Tri. Fue el único jefe de Estado que lo hizo. Su imagen, enarbolando la bandera del Frente Nacional de Liberación de Vietnam del Sur, expresaba su fe absoluta en la victoria. Él, como Ho Chi Minh, estaba convencido de que, una vez derrotado el enemigo, construirían una patria diez veces más hermosa.

Ustedes fueron un ejemplo para aquellos que en cualquier parte del mundo luchaban por su independencia y contra la intervención extranjera; legaron la doctrina de defensa de Guerra de Todo el Pueblo, que garantiza la victoria sobre un enemigo numérica y técnicamente superior; representan, también, constancia y esfuerzo en la edificación socialista.

En nombre de nuestro heroico pueblo, y de la amistad imperecedera que nos une; con el recuerdo de Fidel y Ho Chi Minh más vivo que nunca, recibo la honrosa Orden Estrella Dorada.

Al pueblo, al Partido Comunista y al Gobierno de la República Socialista de Vietnam, nuestra eterna gratitud.

Muchas gracias. (Aplausos).

Raúl Castro và Việt Nam

Tuyển tập các bài viết và phát biểu của
Đại tướng Raúl Castro Ruz
về Việt Nam

Đại sứ quán Cuba tại Việt Nam

2026

Lời giới thiệu

Tuyển tập này là tập hợp những đoạn trích từ các bài phát biểu của Đại tướng Raúl Castro Ruz dành cho Việt Nam. Qua những lời phát biểu ấy, có thể cảm nhận sâu sắc sự ngưỡng mộ và kính trọng của ông đối với Việt Nam cách mạng, một đất nước đã chứng minh rằng không một thế lực nào có thể khuất phục được một dân tộc quyết tâm bảo vệ độc lập và tự do của mình.

Mỗi đoạn trích trong tập sách này là minh chứng sống động cho tình anh em lịch sử giữa Cuba và Việt Nam, đồng thời cho thấy hình ảnh Việt Nam luôn hiện diện xuyên suốt trong những lời phát biểu của Raúl. Trong tâm trí ông, cũng như trong tâm trí của Fidel Castro Ruz, sự nghiệp đấu tranh của Việt Nam luôn được cảm nhận bằng tất cả sự gần gũi và nhiệt huyết.

Nhân dịp kỷ niệm 95 năm ngày sinh của Đại tướng, Đại sứ quán Cuba tại Việt Nam trân trọng giới thiệu tuyển tập này nhằm tôn vinh một nhà lãnh đạo có tầm nhìn xa trông rộng, kiên định chống chủ nghĩa đế quốc, những lời ông nói từ nhiều thập niên trước dường như nhấn nhủ với chúng ta hôm nay khi mà Cuba đứng trước nguy cơ bị chủ nghĩa đế quốc Mỹ xâm lược vũ trang. Trong những trang sách này, Raúl đã mô tả một cách sâu sắc những thủ đoạn cũ kỹ mà nước Mỹ thường sử dụng để biện minh cho các hành động áp bức đối với các dân tộc trên thế giới. Ông chỉ rõ bản chất đáng lên án của một đế chế thường xuyên nói dối, thất tín, dựng nên những cái cớ đê hèn để leo thang xung đột, lợi dụng sự đồng lõa của truyền thông nhằm bình thường hóa những hành vi ngang ngược của mình trên phương diện nhận thức và diễn ngôn, đồng thời trút sự giận dữ và tuyệt vọng lên thường dân vô tội khi phải đối mặt với nguy cơ thất bại quân sự không thể tránh khỏi.

Trong những trang viết ngắn ngủi này còn nổi bật hình ảnh của một nhà chiến lược quân sự chói lọi, người đánh giá sâu sắc giá trị của học thuyết chiến tranh nhân dân do Việt Nam xây dựng, đồng thời khẳng định tính bất khả chiến bại của những dân tộc sẵn sàng chiến đấu đến cùng. Bên cạnh đó là hình ảnh của một chính khách sắc sảo, người nhấn mạnh ý nghĩa to lớn của thắng lợi hoàn toàn của đất nước anh em đối với cục diện địa chính trị lúc bấy giờ cũng như đối với tương lai của nhân loại.

Chính những phẩm chất nổi bật ấy của Raúl, cùng những chiến công của ông trong cuộc đấu tranh cách mạng tại Trại lính Moncada, tại Sierra Maestra, tại Bãi biển Girón, cũng như trong những năm tháng đảm nhiệm xuất sắc cương vị Bộ trưởng Các Lực lượng Vũ trang Cách mạng, đã làm nên hình tượng một người cách mạng mẫu mực. Mọi nỗ lực của chủ nghĩa đế quốc ngày nay nhằm bôi nhọ biểu tượng ấy bằng những cáo buộc hèn hạ

và nhỏ nhen đều là vô ích, bởi tầm vóc chính trị và đạo đức của ông khiến ông trở thành một nhân vật bất khả chiến bại trước sự phán xét của lịch sử.

Xin dành những trang sách này như một sự tri ân khiêm nhường đối với nhà cách mạng vĩ đại Raúl Castro Ruz, trong năm kỷ niệm sáu thập kỷ kể từ cuộc gặp gỡ lịch sử đáng nhớ của ông và Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Hà Nội, đồng thời cũng là năm hướng tới kỷ niệm 100 năm ngày sinh của một vĩ nhân khác của lịch sử, Tổng Tư lệnh Fidel Castro Ruz, người bạn thủy chung và thân thiết của Việt Nam.

Hà Nội, ngày 3 tháng 6 năm 2026

Ngày Mồng 1 tháng Giêng của nhân dân miền Nam Việt Nam không còn xa

Diễn văn tại buổi mít tinh đoàn kết với Việt Nam.

Nhà hát Mariana Grajales,

Santiago de Cuba, ngày 23 tháng 7 năm 1964¹⁹

Thưa những người anh em của nhân dân Việt Nam;

Thưa các đồng chí thuộc các đoàn đại biểu nước ngoài đến thăm chúng tôi, các sinh viên người Mỹ, Canada và các thành viên của đoàn đại biểu Pháp có mặt trong buổi tối hôm nay;

Thưa các đồng chí,

Lễ kỷ niệm mà hôm nay chúng ta tham dự mang một ý nghĩa đặc biệt và phi thường đối với Tổ quốc chúng ta và đối với nhân dân miền Nam Việt Nam; chính tại nơi đây, nơi Cách mạng Cuba đã viết nên một trong những trang sử vẻ vang nhất bằng máu của những người anh hùng; chính tại nơi đây, nơi những đội quân do Fidel và Abel chỉ huy đã lần đầu tiên mở ra trong lịch sử đương đại của chúng ta con đường giành tự do và phượng thức đúng đắn nhất để đạt được điều đó, chúng ta đón nhận từ nhân dân anh em miền Nam Việt Nam lá cờ mà họ trao tặng như một biểu tượng đoàn kết với cuộc đấu tranh của chúng ta, nhằm ghi nhận sự hy sinh của những chiến sĩ trẻ tuổi của chúng ta; điều đó càng có ý nghĩa hơn với sự hiện diện của người chiến sĩ thuộc tiểu đoàn biên phòng đã tiếp nhận lá cờ này.

Giống như Cuba trước năm 1959, nhân dân Việt Nam đã trải qua gần một thế kỷ đấu tranh chống áp bức đế quốc và thực dân mới. Trước tiên là chống chủ nghĩa đế quốc Pháp, từ cuộc đấu tranh ấy đã hình thành quân đội nhân dân của họ, một đội quân được xây dựng từ những tầng lớp bị bóc lột và nghèo khổ nhất trong nhân dân, và từ đó đã xuất hiện, giống như ở Cuba,

---

¹⁹ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập tác phẩm, tập 4, giai đoạn 1964–1969, tr. 174–178.

những Camilo, Ciro Redondo²⁰ và nhiều anh hùng khác như Núp²¹, mà hôm nay chúng ta ở đây vinh dự có sự hiện diện của anh.

Cuộc đấu tranh anh dũng của Quân đội Nhân dân Việt Nam, với sự hậu thuẫn của nhân dân quyết tâm giải phóng mình khỏi ách thống trị bóc lột của thực dân Pháp, đã kết thúc bằng chiến thắng và được giải quyết thông qua Hiệp định Genève ngày 20 tháng 6 năm 1954, trong đó công nhận quyền tự do và chủ quyền của Đông Dương, bao gồm cả Việt Nam. Cùng ký kết hiệp định với Liên Xô có Hoa Kỳ, Anh, Lào và Campuchia. Hiệp định quy định việc thiết lập một giới tuyến tạm thời tại vĩ tuyến 17 của Việt Nam, và giới tuyến này sẽ bị xóa bỏ hai năm sau đó thông qua cuộc tổng tuyển cử.

Việt Nam đã thực hiện đầy đủ các nghĩa vụ quy định trong hiệp định, đưa Quân đội Nhân dân ra miền Bắc cho đến khi đời sống đất nước được bình thường hóa thông qua cuộc bầu cử đã được quy định trong Hiệp định Genève. Nhưng như vẫn thường xảy ra mỗi khi có cơ hội áp bức các dân tộc và đặt họ dưới ách bóc lột vô nhân đạo, Hợp chúng quốc Hoa Kỳ, thay thế chủ nghĩa đế quốc Pháp, đã tráng trợn vi phạm hiệp định bằng cách sử dụng tên bù nhìn Ngô Đình Diệm, kẻ sau đó cũng bị chính các thế lực đế quốc sát hại.

Tại miền Nam Việt Nam, một cuộc đấu tranh mới bắt đầu, và giống như mọi cuộc đấu tranh của các dân tộc khác, cuối cùng chắc chắn sẽ đi tới thắng lợi. Ngày 20 tháng 12 năm 1960, dưới sự lãnh đạo của bác sĩ Nguyễn Hữu Thọ, nhân dân miền Nam Việt Nam đã tổ chức thành Mặt trận Dân tộc Giải phóng; các lực lượng du kích, cũng giống như chúng ta trước đây, bắt đầu chiến đấu gần như tay không, nhưng họ đã trang bị cho mình bằng những vũ khí và khí tài tước được trong các trận chiến đẫm máu, hoặc do quân đội địch bỏ lại khi tháo chạy.

Cuộc đấu tranh ấy không khác gì cuộc đấu tranh của nhân dân chúng ta, ngoại trừ mức độ tàn bạo và quy mô các chiến dịch hiện đang diễn ra tại miền Nam Việt Nam, dù có sự hỗ trợ vô hạn của đế quốc Mỹ, điều đó vẫn không thể ngăn cản các Lực lượng Giải phóng Dân tộc kiểm soát ba phần tư lãnh thổ miền Nam; cũng như sẽ không thể ngăn cản sự giải phóng hoàn

---

²⁰ Ciro Redondo García (1931–1957): Người tham gia tấn công trại lính Moncada; thành viên đoàn đồ bộ tàu Granma; chiến sĩ của Quân đội Nổi dậy. Hy sinh trong trận chiến Malverde. Được truy phong quân hàm Tư lệnh (Comandante) sau khi hy sinh.

²¹ Anh hùng Đinh Núp, của Núi rừng. Chiến sĩ du kích Việt Nam chiến đấu chống quân xâm lược Pháp trong giai đoạn 1946–1954. Ông đến La Habana ngày 9 tháng 7 năm 1964 theo lời mời tham dự các hoạt động kỷ niệm ngày 26 tháng 7.

toàn không chỉ của Việt Nam mà của tất cả các dân tộc trên thế giới đang đứng lên chống lại hệ thống áp bức ô nhục ấy.

Một cách lén lút, che đậy sự trợ tráo của mình bằng mảnh lá nho đã mục nát, chủ nghĩa đế quốc Mỹ đang tiến hành ở Việt Nam một cuộc chiến tranh tàn bạo không được tuyên bố; cuộc chiến được tiến hành thông qua những tên tay sai mà họ có thể thay thế tùy ý mỗi khi không còn hữu dụng, như đã xảy ra trong những tháng gần đây khi hai chính quyền đã bị thay đổi bởi chính các đồng minh Mỹ của họ.

Hiện nay, tên bù nhìn Khánh đang cầm quyền: Chính phủ Hoa Kỳ chi gần hai triệu đô la mỗi ngày để duy trì chế độ này, chưa kể sinh mạng của binh lính và cố vấn của họ, những kẻ mà hàng trăm người đã phải trả giá vì dám đối đầu với các chiến sĩ của Mặt trận Giải phóng.

Dù bọn đế quốc có cố gắng đến đâu, dù chúng có sử dụng thêm bao nhiêu vũ khí, máy bay, trực thăng, tàu chiến hay lập ra bao nhiêu áp chiến lược để áp bức nhân dân anh em, lịch sử sẽ không quay ngược.

Cho đến nay, với việc thiết lập cái gọi là áp chiến lược mà thực chất là những trại tập trung nơi nông dân bị giam giữ nhằm cô lập họ khỏi lực lượng du kích, với các cuộc ném bom bừa bãi vào dân thường, với việc sử dụng các cuộc tấn công hóa học ác độc, với mục đích mà chính họ công khai tuyên bố là làm rụng lá cây nơi theo họ các chiến sĩ yêu nước trú ẩn, nhưng đồng thời cũng rõ ràng là những hóa chất ấy chắc chắn gây ra, như thực tế đã gây ra, cái chết cho trẻ em, phụ nữ và người già, phá hủy mùa màng và gia súc.

Những biện pháp ấy của đế quốc chỉ càng làm dấy lên lòng căm phẫn của nhân dân, những người ngày càng đoàn kết chặt chẽ hơn bên cạnh đội quân của những con người bình dị.

Cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa đế quốc Pháp được lãnh đạo bởi Đảng Lao động Việt Nam với Chủ tịch Hồ Chí Minh đứng đầu.

Ngày nay, tất cả các lực lượng hợp thành Mặt trận Dân tộc Giải phóng, cùng với những công nhân và nông dân từng chiến đấu trong quá khứ ở miền Nam, đang tiến hành cuộc đấu tranh mới và quyết định này của nhân dân Việt Nam, và chiến thắng một lần nữa sẽ thuộc về họ, lịch sử quyết định như vậy, phong trào do giai cấp cách mạng và chiến đấu nhất lãnh đạo quyết định như vậy: giai cấp công nhân liên minh với những người anh em nông dân của mình; nhưng trên hết, chính thực tế đã chứng minh điều đó, như

những điều mà đồng chí Lý Văn Sáu²² vừa kể cách đây ít phút, trong đó nổi bật là: Quân đội Nhân dân miền Nam Việt Nam, chỉ tính từ đầu năm 1964 đến nay đã tiến hành 14.000 cuộc tấn công, loại khỏi vòng chiến đấu 71.000 binh lính đối phương cùng vô số máy bay, trực thăng, tàu chiến, v.v.

Điều đó cho phép chúng ta đi đến kết luận rằng nhân dân Việt Nam là những người trung thành với mục tiêu mà họ đã đề ra và sẽ trung thành với những lý tưởng mà họ quyết tâm đạt được. Một dân tộc có khả năng hoàn thành những mục tiêu phi thường như vậy khiến chúng ta tin rằng “Ngày Mùng 1 tháng Giêng của nhân dân miền Nam Việt Nam” không còn xa nữa; với một dân tộc chiến đấu với lòng dũng cảm cao độ như vậy, tích lũy vô vàn hy sinh, giành lại vũ khí từ một đội quân hùng mạnh, được hậu thuẫn và chỉ huy bởi đế quốc hùng mạnh nhất thế giới, thì đó chắc chắn là một dân tộc vĩ đại đang giành được thắng lợi của mình và chúng ta không nghi ngờ rằng họ sẽ giành thắng lợi cuối cùng. (Vỗ tay).

Với tinh thần chiến đấu mà nhân dân Việt Nam và Quân Giải phóng đang thể hiện chống lại bọn tay sai và can thiệp ngoại bang, như biểu hiện cho quyết tâm chiến thắng và xây dựng một cuộc sống mới như cuộc sống đang được xây dựng trên quê hương chúng ta, tối nay chúng tôi nói với những người anh em miền Nam Việt Nam rằng chúng tôi tin chắc đây cũng là quyết tâm của nhân dân chúng tôi, của Đảng chúng tôi, của Chính phủ chúng tôi và của Lực lượng Vũ trang chúng tôi, trước lá cờ này, biểu tượng cho cuộc đấu tranh của các đồng chí và của nhân dân chúng tôi, sẽ không bao giờ để nó hay quốc kỳ Cuba rơi vào tay kẻ thù. (Vỗ tay).

Lá cờ đã được trao cho Tiểu đoàn Biên phòng anh hùng của chúng tôi, gồm những chiến sĩ ưu tú, kỷ luật và dũng cảm nhất của Lực lượng Vũ trang Cách mạng. (Vỗ tay).

Đối với chúng tôi, lá cờ là tấm gương về những gì một dân tộc có thể làm khi quyết định cầm vũ khí để giành tự do; hôm nay nó là tấm gương và mãi mãi sẽ là như vậy. Lá cờ sẽ tung bay bên cạnh quốc kỳ Cuba trong chính bàn tay của Tiểu đoàn Biên phòng, những người đầu tiên sẽ phải đối mặt với kẻ thù đế quốc nếu chúng ta bị xâm lược. (Vỗ tay).

Chúng tôi có thể nói với nhân dân anh em miền Nam Việt Nam và Quân đội Nhân dân anh hùng của họ rằng họ đã trao lá cờ đẫm máu, anh hùng và chiến

---

²² Lý Văn Sáu (1924 – 2012): Cựu chiến binh Việt Nam. Ông là đại diện của Mặt trận Dân tộc Giải phóng Việt Nam tại Cuba và từng giữ chức Phó Chủ tịch Trung ương Hội Hữu nghị Việt Nam – Cuba.

thắng của Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam Việt Nam vào những bàn tay xứng đáng. (Vỗ tay).

Do đó, như Tổng Tư lệnh của chúng ta đã nói về lá cờ của chúng ta, hôm nay chúng ta sẽ nói: những lá cờ này, những bầu trời này, của Cuba và Việt Nam, cũng như mảnh đất này của Việt Nam và Cuba, chúng ta sẽ bảo vệ bằng bất cứ giá nào. (Vỗ tay).

Nhân dân miền Nam Việt Nam anh hùng muôn năm!

Núp, Anh hùng của núi rừng và của nhân dân Việt Nam muôn năm!

Đảng của nhân dân Việt Nam, Đảng Lao động muôn năm!

Mặt trận Dân tộc Giải phóng muôn năm!

Tình hữu nghị vĩnh cửu giữa nhân dân miền Nam Việt Nam và Cuba muôn năm!

Sự ủng hộ vô hạn của nhân dân Cuba đối với nhân dân miền Nam Việt Nam muôn năm!

Tổ quốc hay là chết! Chúng ta nhất định thắng!

(Vỗ tay)

Một cuộc diệt chủng đang được tiến hành chống lại một dân tộc anh hùng

Bài phát biểu nhân Ngày Phòng không và Lực lượng Không quân Cách mạng. Căn cứ không quân San Antonio de los Baños, La Habana, ngày 17 tháng 4 năm 1965²³

Và sẽ còn nhiều năm đấu tranh nữa. Chúng ta đang chứng kiến những gì diễn ra ở Việt Nam. Nhiều người sẽ hỏi: “Người Cuba, một đất nước nhỏ bé ở xa xôi ấy, vốn đã có quá nhiều khó khăn, tại sao còn đề nghị giúp đỡ Việt Nam?”. Trước hết, vì chúng tôi muốn làm điều đó. (Vỗ tay). Thứ nhất, thêm lần nữa, một cuộc diệt chủng đang được tiến hành chống lại một dân tộc anh hùng. Thứ hai, một quốc gia thuộc phe xã hội chủ nghĩa đang bị tấn công. Và thứ ba, tại sao chúng ta không nhìn thấy ở Việt Nam tấm gương về những gì một ngày nào đó có thể xảy ra với chính chúng ta?

Miền Bắc Việt Nam bị tấn công vì họ nói rằng miền Bắc giúp đỡ miền Nam. Chúng tôi cũng có thể bị tấn công vì họ cho rằng chúng tôi hỗ trợ các phong trào cách mạng ở Mỹ Latinh, châu Phi và nhiều nơi khác. Và không ai giỏi bịa chuyện bằng bọn đế quốc... cũng như không ai giỏi bịa đặt dối trá hơn chúng.

Đó có phải chỉ là lời nói suông không? Không. Người ta đã bắt đầu lại kích động vấn đề Cuba, rằng Cuba không còn “miễn nhiễm”, rằng nếu Chính phủ Mỹ cho rằng miền Bắc Việt Nam không còn là nơi trú ẩn an toàn và không thể hỗ trợ miền Nam mà không bị trừng phạt, thì cần nghĩ đến việc điều tương tự cũng có thể xảy ra với Chính phủ đỏ của Castro, v.v. Và chúng tôi biết điều đó. Chúng tôi biết chắc rằng điều tương tự hoàn toàn có thể xảy ra với chúng tôi.

---

²³ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các Tác phẩm, tập 4, 1964-1969, trang 250-251.

Họ đã không thể dè bẹp ý chí chiến đấu của những người anh em Việt Nam của chúng ta

Bài phát biểu tại lễ tốt nghiệp của các sinh viên là thành viên của Cuộc hành quân Mặt trận thứ hai Frank País.

Mayarí Arriba, Oriente, ngày 30 tháng 9 năm 1966²⁴

Về mong muốn của họ và của những ông chủ của họ trong việc tiếp tục các hành động xâm lược và khiêu khích như vậy; thì không chỉ một chiếc máy bay cướp biển, mà hàng ngàn máy bay đã ném bom cả miền Nam lẫn miền Bắc Việt Nam suốt hơn hai năm qua, nhưng ở miền Nam họ không thể dè bẹp cuộc chiến tranh giải phóng, và ở miền Bắc họ cũng không thể dè bẹp ý chí chiến đấu của những người anh em Việt Nam của chúng ta.

Và nếu một ngày nào đó chúng ta rơi vào hoàn cảnh tương tự, những người anh em Việt Nam có thể tin chắc rằng chúng ta sẽ chiến đấu với cùng lòng yêu nước và lòng dũng cảm như các đồng chí đang làm, chúng ta sẽ tận dụng mọi kinh nghiệm lớn rút ra từ cuộc xâm lược đế quốc ấy cho các dân tộc cách mạng, như dân tộc chúng ta.

---

²⁴ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các Tác phẩm, tập 4, 1964-1969, tr. 343.

Không gì có thể ngăn cản các dân tộc Đông Dương giành được thắng lợi xứng đáng của mình

Bài phát biểu nhân Ngày Lực lượng Phòng không và
Không quân Cách mạng. Căn cứ không quân
San Antonio de los Baños,
La Habana, ngày 17 tháng 4 năm 1972²⁵

Chỉ cần nhìn vào tình hình thế giới là đủ để thấy những chiếc vòi bạch tuộc của chủ nghĩa đế quốc đang vươn đi khắp nơi. Hãy chỉ lấy trường hợp Việt Nam và các nước Đông Dương bị xâm lược làm ví dụ, chúng ta sẽ thấy rằng cùng với hành động diệt chủng là thái độ đạo đức giả và trợ trớn khi vụ cáo nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa xâm lược miền Nam. Chính phủ đế quốc Hoa Kỳ tìm cách biện minh cho các cuộc tấn công vào miền Bắc và việc đình chỉ Hội nghị Paris bằng luận điệu đó. Hơn nữa, cũng không thể thiếu thói trương đông áp tây và đạo đức giả điển hình của chủ nghĩa đế quốc, qua chuyến đi gần đây của Nixon đến châu Á; chuyến đi này còn được tất cả các phương tiện truyền thông đại chúng rầm rộ đưa tin một cách chi tiết; giống như một tờ báo lá cải phục vụ tuyên truyền bầu cử, trước, trong và sau chuyến đi, chúng tìm cách trình bày với thế giới và đặc biệt là với người dân Mỹ rằng đó là một "cử chỉ hòa bình cao đẹp" của vị tổng thống của họ, kẻ đang khao khát được làm tổng thống thêm bốn năm tới. Và trong khi nói về hòa bình khi đang thực hiện chuyến đi đó, hẳn đã có tình gia tăng cường độ ném bom xuống các dân tộc Đông Dương, đến mức hiện nay đã đạt tới những tỷ lệ đáng báo động, không chỉ vì tính chất hủy diệt trên diện rộng ở nhiều vùng của miền Nam Việt Nam, Lào và Campuchia, mà còn bởi trong đợt leo thang này, chúng lại một lần nữa tàn sát các khu vực đông dân cư của nước Cộng hòa Dân chủ Việt Nam, bao gồm cả thủ đô Hà Nội và cảng chính của Hải Phòng.

Trong những ngày gần đây, đế quốc Mỹ đã khẩn cấp điều đến khu vực đau thương ấy hàng trăm máy bay chiến thuật các loại, bao gồm cả một lực lượng tăng cường đáng kể gồm máy bay ném bom chiến lược tám động cơ B-52.

---

²⁵ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các Tác phẩm, tập 5, 1970-1978, tr. 66-67.

Tổng thống Nixon, trong cơn bất lực trước những thất bại liên tiếp tại Lào, Campuchia và đặc biệt là miền Nam Việt Nam — nơi Quân Giải phóng nhân dân đang giáng cho họ những đòn đau đớn — đang tìm cách trì hoãn thâm họa không thể tránh khỏi của cuộc phiêu lưu quân sự này bằng cách tăng cường các cuộc ném bom hàng loạt nhằm khuất phục các dân tộc anh hùng.

Như chúng ta đã thấy trong những năm qua, chủ nghĩa đế quốc Mỹ đã liên tiếp phải gặt hái thất bại cay đắng trên phạm vi toàn thế giới, và theo quy luật không thể đảo ngược của lịch sử, chúng ta biết số phận cuối cùng của chúng sẽ ra sao.

Tuy nhiên, những ví dụ ấy cũng cho thấy móng vuốt của “con hổ giấy” vẫn còn dài, và ai coi thường nó sẽ phạm sai lầm nghiêm trọng; càng sai lầm hơn đối với kẻ muốn ve vãn nó.

Nhưng không gì có thể ngăn cản các dân tộc ấy giành được thắng lợi xứng đáng của mình — bằng lòng dũng cảm, sự kiên định và quyết tâm chiến thắng đã được chứng minh qua những năm tháng thử thách khốc liệt; bằng sự đoàn kết ngày càng lớn của toàn thể nhân loại tiến bộ và sự hỗ trợ toàn diện của phe xã hội chủ nghĩa, đặc biệt là Liên Xô. Sẽ đến ngày chúng ta chứng kiến chủ nghĩa đế quốc bị đuổi khỏi Đông Nam Á như một con chó bị đánh đòn, cụp đuôi tháo chạy.

Trước thực tế đó, thái độ hợp lý duy nhất là tiếp tục chuẩn bị, luôn cảnh giác, tận dụng từng ngày để có điều kiện tốt hơn nhằm đánh bại mọi cuộc xâm lược; hay tốt hơn nữa, bằng sự chuẩn bị và cùng cố liên tục của chúng ta, để kẻ thù chính biết trước rằng “khúc xương nhỏ bé” này có thể mắc nghẹn trong cổ họng chúng và sẽ không dễ gì nuốt trôi chúng ta.

Không thể khuất phục dân tộc Việt Nam anh hùng

Bài phát biểu nhân kỷ niệm lần thứ XVI ngày đổ bộ của
tàu Granma. Pháo đài La Cabaña,
La Habana, ngày 2 tháng 12 năm 1972²⁶

Nhân loại đang có trước mắt bằng chứng hằng ngày của cuộc chiến tranh Việt Nam để luôn cảnh giác trước sự giả dối và thái độ đạo đức giả của chính sách do Chính phủ Hoa Kỳ theo đuổi; đồng thời, trong khi kéo dài và cản trở các cuộc đàm phán hòa bình, họ vẫn tiếp tục hằng ngày tàn sát dân thường ở cả miền Bắc và miền Nam Việt Nam.

Hôm qua, báo chí của chúng ta đã mô tả phát minh mới nhất từ các phòng thí nghiệm của Lầu Năm Góc: một loại bom chống người mới nhằm tiêu diệt dân thường mà theo các nhà khoa học tư bản, gây ra những hậu quả khủng khiếp cho con người.

Đó chính là bộ mặt thật của chủ nghĩa đế quốc, trong đó thể hiện rõ sự bất lực và kiêu căng của chúng trước việc không thể nào khuất phục được nhân dân Việt Nam anh hùng.

---

²⁶ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các Tác phẩm, tập 5, 1970-1978, tr. 90.

Cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam là vì tất cả các dân tộc trên thế giới

Bài phát biểu nhân kỷ niệm lần thứ XVII Ngày Cách mạng Cuba thành công. Hội trường FAR
(Lực lượng Vũ trang Cách mạng),
La Habana, ngày 2 tháng 1 năm 1976²⁷

Cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam không chỉ là cuộc đấu tranh cho sự giải phóng dân tộc của chính mình, mà còn là cuộc đấu tranh vì tất cả các dân tộc trên thế giới, cho tất cả những người bị áp bức. Chính vì vậy mà một ngày nọ, qua lời của lãnh tụ Fidel, nhân dân chúng ta đã tuyên bố rằng: “Việt Nam, chúng ta sẵn sàng hiến dâng cả máu của mình”.

Ngày nay, tất cả các dân tộc và những người cách mạng trên thế giới đều vui mừng và coi chiến thắng vĩ đại của nhân dân Việt Nam là chiến thắng của chính mình. Nhưng chúng ta không được quên rằng chiến thắng ấy đạt được sau hàng chục năm dưới ách thực dân tàn bạo nhất; sau những nỗ lực và hy sinh không thể đong đếm, sau ba mươi năm chiến tranh, trong đó những năm cuối cùng là cuộc chiến chống lại chủ nghĩa đế quốc Mỹ — lực lượng đã sử dụng mọi loại vũ khí hiện đại và hủy diệt nhất, ngoại trừ vũ khí hạt nhân, và đã ném xuống đất Việt Nam lượng bom gấp ba lần tổng số bom được sử dụng trong Chiến tranh Thế giới thứ hai.

Ngày nay, việc giúp đỡ Việt Nam trong công cuộc tái thiết đất nước là cần thiết và là nghĩa vụ quốc tế chủ nghĩa, cũng như trước kia việc giúp đỡ Việt Nam trong cuộc chiến chống đế quốc là cần thiết. Nếu trước kia chúng ta sẵn sàng hiến máu vì nhân dân Việt Nam, thì hôm nay chúng ta sẵn sàng đổ mồ hôi vì nhân dân Việt Nam.

---

²⁷ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các Tác phẩm, tập 5, 1970-1978, tr. 433.

Ngăn chặn chiến tranh cũng đồng nghĩa với chiến thắng

Bài phát biểu nhân kỷ niệm lần thứ X Ngày thành lập
Quân đội Thanh niên Lao động.

Vertientes, Camagüey, ngày 3 tháng 8 năm 1983²⁸

Như đã được khẳng định tại Hội nghị lần thứ V của Ban Chấp hành Trung ương Đảng chúng ta, đối với chúng ta, ngăn chặn chiến tranh cũng đồng nghĩa với chiến thắng; nhưng để chiến thắng bằng cách ngăn chặn chiến tranh, cần phải dành những nỗ lực to lớn, những nỗ lực khổng lồ và nguồn lực lớn lao, như chúng ta đã và đang làm từ một thời gian nay.

Chúng ta sẽ tiếp tục bình tĩnh chuẩn bị và hoàn thiện hệ thống phòng thủ đất nước cho mọi hình thức xâm lược, bắt đầu từ tình huống tồi tệ nhất. Tuy nhiên, không ai trong chúng ta, không một ai trong nhân dân mong muốn phải áp dụng các biện pháp phòng thủ ấy; nhưng nếu trái với mọi lý lẽ của nhân loại, những người hàng xóm phương Bắc ngạo mạn của chúng ta — những kẻ man rợ của thời đại — một ngày nào đó quyết định xâm lược đất nước chúng ta như đã từng làm với Việt Nam anh hùng, thì bằng bất cứ giá nào cần thiết, chúng ta sẽ khiến họ mất đi mong muốn nhúng mũi đế quốc vào các cuộc phiêu lưu quân sự chống lại những quốc gia nhỏ bé khác trong một thời gian rất dài. (Vỗ tay)

Chúng ta sẽ không bao giờ mất hy vọng rằng một ngày nào đó, sự tinh táo và lý trí sẽ thắng thế ở đất nước đó, và hai hệ thống xã hội của chúng ta có thể chung sống hòa bình như những người láng giềng, theo ý chí có chủ quyền của nhân dân mỗi nước.

---

²⁸ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các Tác phẩm, tập 6, 1979-1991, tr. 268.

Một cuộc cách mạng chỉ có giá trị khi nó có khả năng tự bảo vệ mình

Bài phát biểu tại lễ tang các chiến sĩ Grenada đã hy sinh
cùng các chiến sĩ quốc tế Cuba.

Holguín, ngày 15 tháng 11 năm 1983²⁹

Nhà cách mạng hiền tài Lenin từng nói rằng một cuộc cách mạng chỉ có giá trị khi nó có khả năng tự bảo vệ mình. Tôi tin rằng trong suốt một phần tư thế kỷ qua, nhân dân chúng ta dưới sự lãnh đạo của giai cấp công nhân đã chứng minh được rằng họ có khả năng bảo vệ Cách mạng của mình và sẽ tiếp tục chứng minh điều đó trong những năm tới. (Vỗ tay)

Theo chỉ dẫn của đồng chí Fidel, chúng ta sẽ không dừng lại — và trong những năm gần đây chúng ta đã đạt được nhiều thành công trên con đường ấy — cho đến khi mỗi người đàn ông và phụ nữ trong đất nước có khả năng chiến đấu đều có trong tay một khẩu súng, một quả lựu đạn hoặc một quả mìn để làm nổ tung dưới chân quân xâm lược. (Vỗ tay)

Các dân tộc cách mạng khác — và chỉ cần nhắc đến một dân tộc trong lịch sử đương đại là đủ — đã chứng minh rằng trong những điều kiện như vậy, có thể đánh bại bất kỳ kẻ thù nào dù mạnh đến đâu, và cuối cùng sẽ chứng kiến những kẻ cuối cùng tháo chạy hoảng loạn khỏi mái nhà của đại sứ quán Mỹ, bám vào trục thẳng, như đã xảy ra ở Việt Nam anh hùng và bất khuất. (Vỗ tay)

---

²⁹ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các Tác phẩm, tập 6, 1979-1991, tr. 280.

Các đồng chí chính là những người khai sinh khoa học quân sự của chiến tranh nhân dân

Bài phát biểu khi nhận Huân chương Hồ Chí Minh.

La Habana, ngày 6 tháng 9 năm 1985³⁰

Thưa các đồng chí,

Với niềm xúc động sâu sắc, tôi đón nhận từ các đồng chí — những đại diện thân yêu của nhân dân nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam anh hùng — Huân chương mang tên vị lãnh tụ vinh quang của Tổ quốc các đồng chí và nhà cách mạng mẫu mực của thời đại chúng ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh bất diệt. Đồng thời, tôi cũng vô cùng vinh dự được thay mặt các tướng lĩnh và sĩ quan được trao huân chương hôm nay bày tỏ lòng biết ơn.

Sự ghi nhận quý báu này càng có ý nghĩa đặc biệt khi được trao nhân kỷ niệm 40 năm Ngày Quốc khánh Việt Nam — một dấu mốc vượt lên lịch sử đương đại, bởi nó đánh dấu sự khởi đầu của quá trình tan rã hệ thống thực dân trên thế giới và sự ra đời, đứng vào tháng Chín năm 1945, của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Kể từ đó, cuộc cách mạng non trẻ chiến thắng và Đảng tiên phong của mình, dưới sự lãnh đạo sáng suốt của đồng chí Hồ Chí Minh, đã phải đối mặt với nhiều thử thách mới và khó khăn. Trước tiên là cuộc chiến kéo dài tám năm chống lại sự xâm lược của thực dân Pháp, những kẻ vô ích muốn đưa đất nước Việt Nam trở lại địa vị thuộc địa. Trận Điện Biên Phủ, làm rung chuyển toàn thế nhân loại tiến bộ, đã đánh dấu thất bại không thể đảo ngược của quân đội Pháp trước những chiến sĩ cách mạng.

Tuy nhiên, chủ nghĩa đế quốc Mỹ - chỗ dựa chính của chế độ áp bức và bóc lột được dựng lên ở miền Nam Việt Nam sau khi đất nước bị chia cắt - đã bắt đầu cuộc chiến tranh xâm lược chống lại nhân dân Việt Nam từ năm 1962. Đó là một trong những cuộc chiến tranh tàn bạo, phi nghĩa và khốc liệt nhất mà lịch sử từng chứng kiến.

---

³⁰ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các Tác phẩm, tập 6, 1979-1991, tr. 362-364.

Trong những năm dài chiến đấu, các chiến sĩ của Quân Giải phóng Nhân dân và của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa đã viết nên những trang sử bất diệt về chủ nghĩa anh hùng và lòng quả cảm. Bằng chính máu của mình, họ đã xây dựng và phát triển nghệ thuật chiến tranh nhân dân - một hình thức chiến tranh mà trước nó, những đội quân tinh nhuệ nhất cùng các phương tiện chiến tranh hiện đại nhất của chủ nghĩa đế quốc cuối cùng đều bị đánh bại vào năm 1975.

Đối với nhân dân và Đảng chúng tôi, những kinh nghiệm mà các đồng chí đạt được là nguồn bài học vô tận trên mọi lĩnh vực. Chúng tôi có thể khẳng định rằng: nếu Liên Xô thân yêu là người thầy của chúng tôi về nghệ thuật quân sự xã hội chủ nghĩa, thì Việt Nam anh em chính là người thầy về tổ chức Chiến tranh Toàn dân - nền tảng của học thuyết quân sự và hệ thống phòng thủ kiên cường của chúng tôi, nơi mọi người dân nam nữ đều tham gia bảo vệ Tổ quốc.

Các đồng chí chính là những người sáng tạo nên khoa học quân sự của chiến tranh nhân dân, thứ sức mạnh có khả năng ngăn chặn, khuất phục và buộc kẻ xâm lược đế quốc phải chịu thất bại nhục nhã. Di sản mà Việt Nam để lại cho các dân tộc trên thế giới là một cống hiến mang ý nghĩa lịch sử, một đóng góp lớn lao cho phong trào cách mạng thế giới mà nhân loại mãi mãi ghi nhớ.

Các đồng chí Việt Nam thân mến,

Được đón nhận phần thưởng cao quý này là niềm vinh dự và xúc động sâu sắc đối với chúng tôi. Chúng tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn thay mặt cho Đảng Cộng sản Cuba và những người cách mạng Cuba mà chúng tôi đại diện trong thời khắc trang nghiêm này.

Cử chỉ cao đẹp và đầy tình nghĩa ấy là biểu tượng của tình hữu nghị bất diệt giữa nhân dân Cuba và Việt Nam, một tình hữu nghị được tôi luyện trong ngọn lửa đấu tranh kiên cường hôm qua cũng như hôm nay, dưới ánh sáng và ngọn cờ bất diệt của chủ nghĩa Marx - Lenin.

Nhân dịp này, xin cho phép tôi nhắc lại lời của Tổng Tư lệnh Fidel khi đặt chân lên đất Việt Nam, rằng: “Không quan trọng việc chúng ta ở cách xa nhau; không quan trọng rằng ở nơi này là ban ngày còn nơi kia là ban đêm. Điều đó chỉ có nghĩa rằng trong thế giới của những tư tưởng cách mạng thì

luôn là ban ngày, rằg mặt trời của cách mạng luôn tỏa sáng trên Cuba cũng như trên Việt Nam.”³¹

Xin chân thành cảm ơn.

---

³¹ Fidel Castro: Bài phát biểu tại buổi chiêu đãi do Đảng Lao động và Chính phủ Việt Nam tổ chức nhân chuyến thăm Việt Nam, ngày 12 tháng 9 năm 1973, <http://www.cuba.cu>.

Ở đây, họ sẽ không thể nghiền nát được lực lượng kháng cự

Bài phát biểu tại lễ khai mạc
Năm Huấn luyện của Quân đội.
Villa Clara, ngày 28 tháng 1 năm 1995³²

Lầu Năm Góc hiểu rất rõ rằng những cái gọi là “đòn tấn công chính xác” cùng ưu thế vượt trội về công nghệ sẽ không thể đập tan được lực lượng kháng chiến nơi đây. Họ cũng hiểu rằng càng đưa thêm hàng trăm nghìn lính thủy đánh bộ và binh sĩ đổ bộ, thì thương vong của họ trong một cuộc chiến tranh kéo dài sẽ càng lớn, và cuối cùng họ vẫn sẽ thất bại, như đã từng thất bại ở Việt Nam.

---

³² Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các tác phẩm chọn lọc, tập 7, 1992–2005, tr. 188.

Những ai sẵn sàng chiến đấu đến cùng thì không thể bị đánh bại

Bài phát biểu tại lễ khai mạc
Năm Huấn luyện của Quân đội ở Sancti Spíritus,
ngày 28 tháng 1 năm 1996³³

Ngày nay, khi chủ nghĩa đế quốc tiếp tục siết chặt bao vây cấm vận kinh tế và đẩy mạnh chiến tranh tư tưởng chống lại nhân dân chúng ta, đồng thời không loại trừ bất kỳ hình thức xâm lược nào khác, chúng ta cần nhớ lại lời của José Martí khi chuẩn bị cho cuộc chiến mà ông gọi là “Cuộc chiến tranh cần thiết”: “Đối với tôi không tồn tại thất bại. Có thể có sự thận trọng, hy sinh và cả sự tử vì đạo, nhưng không có thất bại.”³⁴

Một thế kỷ đã trôi qua, nhưng niềm tin ấy, dưới sự lãnh đạo của Fidel, vẫn là cốt lõi trong tư tưởng phòng thủ của chúng ta; là kim chỉ nam cho những cuộc đấu tranh hôm nay và là nền tảng cho niềm tin tất thắng của chúng ta.

Không chỉ chúng ta có niềm tin đó. Chính Colin Powell, cựu Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân Hoa Kỳ, trong một phân tích gần đây về thất bại của Mỹ ở Việt Nam, cũng đã phải thừa nhận rằng: những dân tộc sẵn sàng chiến đấu đến cùng đơn giản là không thể bị khuất phục. Chúng ta hy vọng rằng bài học ấy cũng đã được những người hoạch định chính sách đối ngoại của Chính phủ Hoa Kỳ hiểu rõ.

---

³³ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các tác phẩm chọn lọc, tập 7, 1992–2005, tr. 236–237.

³⁴ José Martí: “Thư gửi Thượng tá Fernando Figueredo và Teodoro Pérez”, Montecristi, ngày 18 tháng 3 năm 1895, trong *Toàn tập*, tập 4, tr. 109; và trong *Thư tín*, quyển 6, 1895, tr. 91.

Cuba không phải là mối đe dọa đối với an ninh quốc gia của Hoa Kỳ

Trả lời phỏng vấn của Jorge Luis Canela thực hiện cho báo Trabajadores (Người lao động), ngày 2 tháng 12 năm 1996³⁵

Những biện pháp này [những hành động khiêu khích quân sự] cũng là một phần trong kho vũ khí mà Hoa Kỳ sử dụng chống lại Cuba. Chúng ta tuyệt đối không được loại trừ khả năng xảy ra một cuộc xâm lược quân sự trực tiếp, bởi họ luôn duy trì và cập nhật các “kế hoạch khẩn cấp” cho tình huống đó.

Như thường lệ, sự đạo đức giả trong chính sách đối ngoại của Hoa Kỳ luôn cần đến một cái cớ kiểu “Remember...” (“Hãy nhớ lấy”) để biện minh cho các hành động chiến tranh của mình. “Remember the Maine”, “Vịnh Bắc Bộ”, từng là những cái cớ được sử dụng để can thiệp quân sự. Trường hợp thứ nhất nhằm ngăn cản thắng lợi của Quân Giải phóng Cuba khi Tây Ban Nha thực chất đã thất bại; trường hợp thứ hai được dùng để mở rộng các cuộc ném bom xuống miền Bắc Việt Nam và tăng cường quân đội Mỹ tại miền Nam. Ngày nay, họ còn sử dụng những hình thức khác như các cuộc can thiệp “nhân đạo” dưới danh nghĩa lực lượng “mũ nồi xanh” Liên Hợp Quốc hoặc quân đội của chính họ và các đồng minh - những lực lượng đã từng xuất hiện tại Bosnia, Haiti và Somalia trong những năm gần đây. Chính tại Somalia, họ đã thất bại và lần đầu tiên phải ném trái hậu quả mà những kẻ muốn đóng vai hiền binh của thế giới phải đối mặt.

Những thế lực hiếu chiến nhất tại Hoa Kỳ đang đặt cược rằng tình hình kinh tế Cuba sẽ trở nên trầm trọng hơn do hậu quả của lệnh phong tỏa, cùng với sự rạn nứt chính trị mà họ tìm cách tạo ra thông qua “Kế hoạch Carril Dos”, có thể dẫn đến tình trạng hỗn loạn nghiêm trọng và một làn sóng người vượt biển ồ ạt bằng bè tự chế. Và chính điều đó sẽ trở thành cái cớ cho một cuộc can thiệp quân sự. Họ đang tìm kiếm một “Remember Mariel”.

Tuy nhiên, có một sự khác biệt rõ ràng trong suy nghĩ của những chính trị gia phát động chiến tranh, đôi khi chỉ vì mục đích tranh cử, và những quân nhân thực sự phải tiến hành cuộc chiến ấy. Những người quân nhân hiểu rất

---

³⁵ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các tác phẩm chọn lọc, tập 7, 1992–2005, tr. 301.

rõ hai điều: Thứ nhất, Cuba không hề là mối đe dọa đối với an ninh quốc gia của Hoa Kỳ. Thứ hai, cái giá mà nước Mỹ phải trả bằng sinh mạng binh sĩ của mình sẽ vô cùng lớn. Và tôi hoàn toàn đồng tình với cả hai nhận định đó.

Tấm gương đấu tranh vì độc lập và chống sự can thiệp từ bên ngoài

Bài phát biểu của Raúl Castro nhân dịp ông nhận Huân chương Sao Vàng của Việt Nam tại Palacio de la Revolución (Cung điện Cách mạng),
La Habana, ngày 29 tháng 3 năm 2018³⁶

Kính thưa đồng chí Nguyễn Phú Trọng, Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam;

Kính thưa các đồng chí trong đoàn đại biểu Việt Nam;

Kính thưa các đồng chí,

Tình hữu nghị anh em giữa Cuba và Việt Nam đã vượt qua mọi thử thách của thời gian.

Chúng ta đã xây dựng nên một mối quan hệ bền chặt, được tôi luyện trong những năm tháng gian khổ của cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc Việt Nam.

Nhân dân, Đảng và Chính phủ hai nước luôn sát cánh bên nhau, và ngày nay cùng chia sẻ kinh nghiệm trong công cuộc xây dựng một xã hội xã hội chủ nghĩa bảo đảm công bằng và hạnh phúc cho cả hai dân tộc. Và tình hữu nghị ấy sẽ tiếp tục được các thế hệ mai sau của Cuba và Việt Nam gìn giữ và phát huy.

Ngay từ năm 1889, Anh hùng Dân tộc của chúng tôi, José Martí, đã ca ngợi dân tộc Việt Nam là những con người có trái tim vĩ đại, với đức tính can củ, lòng dũng cảm và sự hy sinh vượt lên trên mọi thời đại.

Lịch sử cũng tạo nên một sự trùng hợp đầy ý nghĩa khi ngày 19 tháng 5 trở thành ngày kỷ niệm chung của hai dân tộc. Vào ngày ấy năm 1895, José Martí ngã xuống trên chiến trường; còn năm năm trước đó, tại một ngôi làng nhỏ bé, nhà cách mạng huyền thoại và kiệt xuất Hồ Chí Minh đã chào đời.

Tôi vẫn nhớ cuộc gặp đầy xúc động với Người trong chuyến thăm đất nước thân yêu của các đồng chí vào tháng 10 năm 1966. Tôi nhớ những lời cảm

---

³⁶ Raúl Castro Ruz. Tuyển tập các tác phẩm chọn lọc, tập 9, 2012–2024, tr. 409–410.

on chân thành mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với sự giúp đỡ của Cuba và Fidel, cũng như những lời Người nói về nền tảng vững chắc của mối quan hệ gắn bó giữa hai dân tộc: “Hai nước chúng ta đối lập nhau về mặt địa lý nhưng lại có sự đồng nhất hoàn toàn về mặt đạo đức”.

Vào thời điểm đó, chúng tôi đã huy động mọi nỗ lực để ủng hộ cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc và thống nhất đất nước của các đồng chí.

Đồng chí Fidel thường nhắc đến chiến công vĩ đại của cuộc kháng chiến của dân tộc Việt Nam như một tấm gương cho chúng tôi noi theo, và đã khái quát tinh thần quốc tế của Cuba bằng một câu nói bất hủ: “Vì Việt Nam, Cuba sẵn sàng hiến dâng cả máu của mình!”

Tháng Chín năm nay, chúng ta sẽ kỷ niệm 45 năm chuyến thăm đầu tiên của Fidel tới vùng giải phóng Quảng Trị. Ông là nguyên thủ quốc gia duy nhất làm điều đó. Hình ảnh Fidel giương cao lá cờ của Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam Việt Nam đã thể hiện niềm tin tuyệt đối của ông vào thắng lợi cuối cùng. Cũng như Chủ tịch Hồ Chí Minh, Fidel tin tưởng rằng sau khi đánh bại kẻ thù, nhân dân Việt Nam sẽ xây dựng được một đất nước tươi đẹp hơn gấp mười lần.

Các đồng chí đã trở thành tấm gương cho những dân tộc đấu tranh vì độc lập và chống lại sự can thiệp từ nước ngoài trên khắp thế giới. Các đồng chí đã để lại học thuyết “Chiến tranh Toàn dân”, bảo đảm khả năng chiến thắng trước một kẻ thù vượt trội cả về quân số lẫn kỹ thuật; đồng thời cũng là biểu tượng về ý chí bền bỉ và nỗ lực trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Nhân danh nhân dân anh hùng của chúng tôi, nhân danh tình hữu nghị bất diệt gắn bó hai dân tộc, với hình ảnh Fidel và Hồ Chí Minh sống mãi trong trái tim mình, tôi xin trân trọng đón nhận Huân chương Sao Vàng cao quý này.

Xin gửi tới nhân dân, Đảng Cộng sản và Chính phủ nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam lòng biết ơn sâu sắc và trường tồn của chúng tôi.

Xin chân thành cảm ơn. (Vỗ tay)

**Raúl Castro y Vietnam.
Compilación de textos
del General de Ejército Raúl Castro Ruz
sobre Vietnam**

Compilación, edición, traducción e impresión:
Embajada de la República de Cuba
en la República Socialista de Vietnam

Dirección: Ly Thuong Kiet, No. 65 A, Cua Nam, CP 11018, Hanói.
Teléfonos: (+84) 39424775/ 39425070/ 39425071.
Email: embassy@cubanembassy.vn

Tirada: 50 ejemplares

Junio de 2026
"Año del Centenario del Comandante en Jefe Fidel Castro Ruz"

La presente compilación reúne fragmentos de discursos del General de Ejército Raúl Castro Ruz dedicados a Vietnam. En ellos se refleja su admiración y respeto hacia el Vietnam revolucionario, que demostró que no hay fuerza capaz de doblegar a un pueblo decidido a defender su independencia y su libertad.

Sirvan estas páginas de modesto homenaje al gran revolucionario que es Raúl Castro Ruz, en el año en que se cumplen seis décadas de su encuentro inolvidable con Ho Chi Minh en Hanoi, y en el que también arribamos al centenario de ese otro coloso de la historia, el Comandante en Jefe Fidel Castro Ruz, amigo entrañable de Vietnam.

Tuyển tập này là tập hợp những đoạn trích từ các bài phát biểu của Đại tướng Raúl Castro Ruz dành cho Việt Nam. Qua những lời phát biểu ấy, có thể cảm nhận sâu sắc sự ngưỡng mộ và kính trọng của ông đối với Việt Nam cách mạng, một đất nước đã chứng minh rằng không một thế lực nào có thể khuất phục được một dân tộc quyết tâm bảo vệ độc lập và tự do của mình.

Xin dành những trang sách này như một sự tri ân khiêm nhường đối với nhà cách mạng vĩ đại Raúl Castro Ruz, trong năm kỷ niệm sáu thập kỷ kể từ cuộc gặp gỡ lịch sử đáng nhớ của ông và Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Hà Nội, đồng thời cũng là năm hướng tới kỷ niệm 100 năm ngày sinh của một vĩ nhân khác của lịch sử, Tổng Tư lệnh Fidel Castro Ruz, người bạn thủy chung và thân thiết của Việt Nam.

EMBAJADA DE CUBA
EN VIETNAM